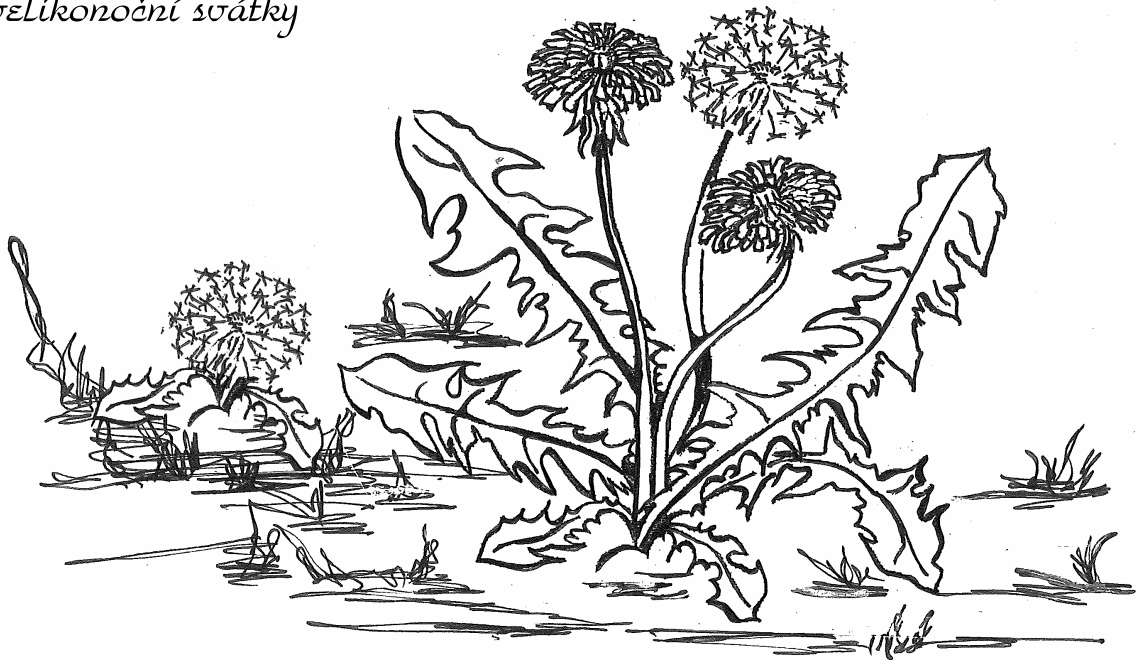

ZPRAVODAJ

č. 114

*Spokojené
velikonoční svátky*

DUBEN 2009

Vychází 3 x ročně

Ediční rada Zpravodaje:

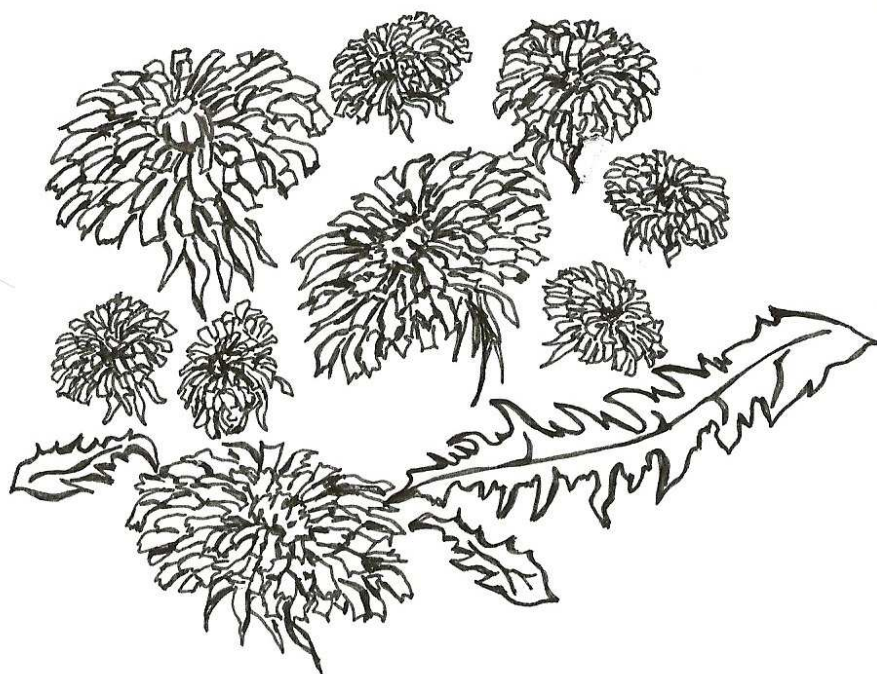
Vladislava Neterdová-(odp. redaktorka, vladislava.neterdova@seznam.cz), Dana Velebová,
Jitka Knížková a Soňa Neumannová

Kresby: Marie Tvrdková

Tisk: Zdeněk Misík

Internet: www.zahradkari.cz/hortiklub

Pampelišková louka

Jsou krajiny, do nichž můžete přijet kdykoliv, a jsou jiné, které jsou neméně poutavé, přitažlivé a svádějící, ale jen pro dva tři týdny jsou nezapomenutelné.

V Českém středohoří to je čas, kdy na stráních prastarých sopek rozkvétají rozlehlé ovocné sady. V těch nejvyšších polohách jsou ještě struhy lemované mastnými knedlíky,

zlatými blatouchy, dole v podhůří Kozákovského hřbetu svítí sírově žluté lány řepky – a pod Kumburkem to jsou pampeliškové louky. U jedné jsem musel zastavit, protože tam pro jejich žluté hlavičky nebylo vidět zelenou, a nebyl jsem si jist, zda to není nějaká nová, mně dosud neznámá polní kultura. Jako jsou třeba na Královéhradecku pole s laskavcem, co si jeho semena dopřávají milovníci bezlepkové diety.

Z toho zlatožlutého monolitu tu a tam vyčnívala rozkvetlá jabloň nebo hrušeň a celé to bylo lemované salátově zelenými mladými listy buků. Těch je pod Kumburkem habaděj, a procházíte-li takovou jarní bučinou a jen tak trochu pozvednete oči proti slunci, máte pocit, že se díváte na svět vitrážovaným oknem nějaké staré katedrály.

Jestliže pampelišková louka nebo bukové vitrážové okno může evokovat impresionistický obraz, tak jen o pár metrů dál máte před sebou obraz kubistický nebo možná trochu fauvistický. Jste v kraji permky, červené ornice, a v samém sedle pod Kumburkem byl pravidelný pravoúhlý čerstvě zoraný lán, vedle něj žlutý blok řepky a z druhé strany masivní blok živě zelených buků a nad tím vším sytá modř, oddělená od všeho rovnou čarou obzoru.

Tak mi řekněte, jestli ta naše zem není sama o sobě hotovou národní galerií.

Dr. Václav Větvicka, Moje kořtinová dobrá jitra

Na úvod

Vážení přátelé, jistě vás příjemně naladil pohled na jarní krajinu dr. Větvíčky a s chutí se pustíte do dalšího čtení, kde vás čeká mnoho užitečných informací zejména o královně květin, neboť růže nás provázejí svou krásou od časného léta až do prvních mrazíků pozdního podzimu. Čeká vás také síla pozvánek na zajímavé akce, a tak tedy vzhůru do nové sezóny, s celou škálou nezbytných prací v zahradě, ale i inspirativních setkání, výletů a výměny zkušeností.

Nezapomeňme věnovat kytičku a přání těm, kteří během jara a léta oslaví své svátky a kulaté narozeniny, jako např. přítelkyně Drahuše Lafková.

A jak potěší naše návštěva ty, co už si nemohou vyjít sami na zahradu, ani k přátelům, dokládají slova překvapení pana Humla, když jej v domově důchodců v Čimicích navštívila přítelkyně Marie Tvrdková s pozdravem od nás, tj. Hortiklubu: „A von ještě existuje, a voni si na mě vzpomněli?“ Připomínám, že pan Huml byl významným předsedou Hortiklubu po ing. J. Tykačovi.

Užívejme si tedy hezké jaro, těšme se z krásy, kterou nám poskytuje náš koníček, a pěstujme úspěšně pohodu kolem sebe po celou nadcházející sezónu.

Za redakční radu Vladislava Neterdová

Budeme pěstovat pokryvné růže i v našich zahradách?

V létě roku 1999 jsem navštívil přítele Mirka Nováka v Hradci Králové, kde jsem obdivoval krásně rozkvetlé růže jak v soutěžním rozáriu, tak i malou sbírku pokryvných růží na jeho zahradě. Nešetřil jsem chválou, a tak jsem byl při rozloučení obdarován dvěma čerstvě uříznutými řízků z nejkrásnější, karmínově červené sorty, pojmenované tuším Letní večer. Jeden řízek jsem vysadil na dobře vyhnojené slunné místo, druhý jsem věnoval sousedce. Řízek velmi dobře zakořenil, bujně rostl a počátkem příštího léta výhony dosahovaly délky přes 2 m a objevily se první květy. Díky hezkému teplému počasí růže kvetla nepřetržitě až do zámrazu, což signalizovalo v našich podhorských, klimaticky náročnějších podmínkách něco neobyčejného. Již z dálky vše tonulo v červené barvě, na výhonu bylo až 18 květů a souvislý koberec zabíral plochu téměř 4 x 4 m. Se sousední pnoucí růží American Pillar, která na pevném stojanu vytvořila až 3,5 m vysokou kvetoucí pyramidu, vykouzila na zahradě nejhezčí kout, který upoutal každého z četných návštěvníků. V druhé polovině srpna začaly narůstat nové výhony. Musel jsem růži přesadit. Měl jsem obavy, zda růže s ohledem na mohutný kořenový systém přemístění vydrží, ale obavy se nenaplnily a růže se brzy zaklimatizovala, roste a kvete k mé potěše dál.

Vzrůstná a bohatě kvetoucí pokryvná růže mne tak zaujala, že jsem si vyhledal nějaké informační zdroje a dozvěděl se více o možnostech pěstování této skupiny růží i v našich zahrádkách mimo veřejnou zeleň. Velmi poutavé čtení jsem objevil ve slovenském Záhradkáři č. 5/2000 pod názvem „Koberec z růží“, kde přítel Walter popsal sortiment pokryvných a plazivých růží již ve Zpravodaji Rosa klubu č. 41 a v knize „88 rad pěstitelům

růží“. Zajímavé pasáže najdeme v reprezentativní publikaci „Růže“ od Helmuta Steinhauera i v knize „Růže v moderní zahradě“ od Dr. Jiřího Žlebčíka.

Z uvedených pramenů jsem shrnul v tomto článku některé základní poznatky o pokryvných růžích, které by mohly zajímat i ostatní pěstitele. I když zdaleka nejde již o novinku, tyto růže si zatím hledají cestu do zahrad i veřejné zeleně, aby se nahradil, nebo částečně doplnit skalník – Cotoneaster. Pokryvné růže se dnes používají nejen k osazování strání a svahů, ale vysazují se též na záhony jako přičestní rostliny a k výzdobě hrobů, hodí se i k výsadbě do truhlíků, žardiniér a závěsných květináčů.

Již koncem sedmdesátých let se u nás začaly šířit zprávy, že byly nově vyšlechtěny růže, které se plazí, zcela pokrývají půdu, nepotřebují na zimu kryt, nepotřebují řez, jsou odolné proti chorobám, samy se čistí, potlačují plevel a přitom krásně a dlouho kvetou. Byla postupně vyšlechtěna celá řada nových odrůd, ale přišly nově ke cti i odrůdy staré a starší jako např. Rosa rugosa '**Repens alba**' vyšlechtěná W. Paulem již v. r. 1904 nebo Rosa rugosa '**Max Graf**' od Bowditcha z r. 1919. Dokonalé pokrývání půdy záleží u jednotlivých odrůd na hustotě výsadby, u typicky plazivých odrůd, jako '**Dagmar Hastrup**', '**Swany**' nebo '**Fiona**' stačí 2-3 rostliny na 1 m². Mrazuvzdorné jsou snad všechny odrůdy, řez na způsobu řezu skupin velkokvětých a mnohokvětých růží nebo pnoucích a sadových je zřejmě nemožný a jistě i zbytečný; snad je nutno v roce po výsadbě výhony málo se rozvětvujících odrůd zaštipnout, aby zhoustly. Odolnost proti chorobám je relativní. Všichni kříženci s Rosa rugosa mají drsný, kožovitý list, který je odolný proti houbovým chorobám i mšicím. Pokud se týká potlačování plevelů bude nutné i u pokryvných růží po zapojení porostu jednotlivé plevele, které se dostanou na povrch listové plochy, ručně vytrhat; důležitá je dokonalá příprava půdy před výsadbou. Krásu a květenství pokryvných růží je možno hodnotit jen ve spojitosti s ostatními vlastnostmi a celkovým estetickým efektem odrůdy. Rozmnožování se praktikuje vesměs dřevitými řízkami nebo odnožemi, sázenými rovnou do květináčů nebo kontejnerů.

Prof. Sieber zavedl rozdělení do skupin, které usnadní výběr vhodné odrůdy pokryvných růží pro zvolený účel:

1. skupina: plošně plazivé, slabě rostoucí

'**Heideröslein Nozomi**' světle růžová, '**Snow Carpet**' bílá

2. skupina: vzpřímeně rostoucí

'**Dagmar Hastrup**' růžová, '**Kent**' bílá, Rosa rugosa '**Monte**' karmínově červená, '**Schöne Dortmunderin**' růžová

3. skupina: nízké, keřovitě rostoucí

'**Swany**' bílá, '**Snow Ballet**' bílá, '**Fairy Dance**' zářivě červená, '**Pink Spray**' růžová, '**Candy Rose**' bledě růžová

4. skupina: lehce obloukovitě převislé

'**Smarty**' červená, '**Pink Star**' růžová, '**Fleurette**' bílorůžová

5. skupina: plošně plazivé, silně rostoucí

'**Immensee**' světle růžová, '**Max Graf**' růžová, Rosa rugosa '**Repens alba**' bílá, '**Red Bells**' červená

Pokryvná růže „Rote Max Graf“

Lze doporučit, aby i u nás nastal rozvoj pěstování pokryvných růží, neboť se osvědčily i v malých zahrádkách. Obdivuhodně působí při lemování cest nebo trávníků, kde vytvářejí s jinými květinami pás proměnlivé šířky i výšky. Svah při zahradní terase může být zakryt hustým kobercem růží, případně i v kombinaci s jedním vyšším keřem růží. Najdou se i vhodné odrůdy pro skalky, jako např. **'Show Carpet'**, která zakryje nízkým závojem volnou plochu. Změna vkusu i oblíbenost nových forem dokazuje i to, že teprve teď se začala uplatňovat růžová odrůda **'The Fairy'**, vyšlechtěná již v roce 1932.

Ing. Bohumil Vojtek a Oldřich Slovák

Pnoucí růže

Původ pnoucích růží

Původ pnoucích růží se odvozuje od několika zdrojů: některé z nich jsou přirozeně pnoucí rostliny, několik málo pnoucích růží jsou sporty (spontánní mutace) odrůd čajohybridů a odrůd ze skupiny Floribunda, jiné mají složitý původ z více předků. Pnoucí růže se tradičně používají pro barevné oživení zdí v letním období. Nepřichycují se na opoře, proto se musí přidržovat na opěrné konstrukci, pevně uchycené na zdi.

Rozdělení odrůd podle způsobu řezu

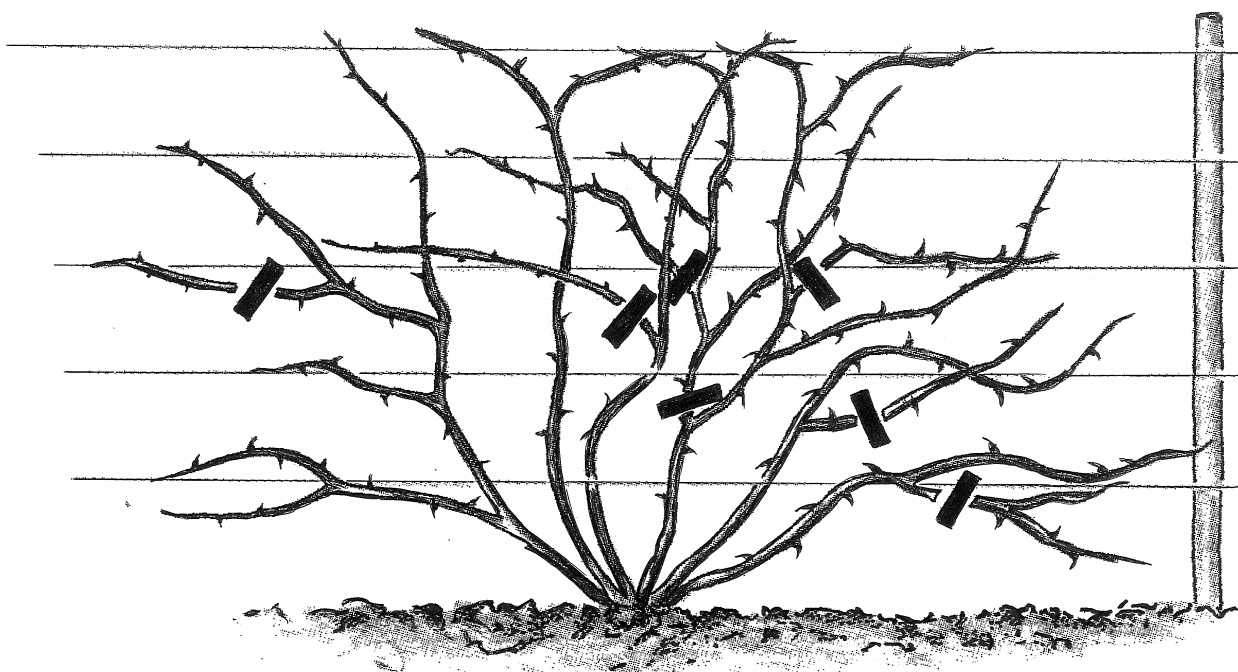
<p>První skupina odrůd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Casino (světle žlutá) • Climbing Ena Harkess (karmínově šarlatová) • Climbing Etoile de Hollande (tmavě červená) • Madame Grégoire • Staechelin (růžová s karmínem) • Mermaid (petrklíčová žlutá) • Parkdirector Riggers (krvavě červená) 	<ul style="list-style-type: none"> • Breath of life (meruňková) • Climbing Cécile Brunner (lasturově růžová) • Climbin Crimson Glory (karmínová) • Climbing Iceberg (bílá) • Climbing Lady Sylvia (bledě růžová) • Climbing Masquerade (žlutá, později růžová a červená) • Climbing Mrs Sam McGrady (měděně oranžová) • Climbing Super Star (oranžově romělková) • Compassion (růžová s meruňkovou) • Danse du Feu (oranžově šarlatová) 	<ul style="list-style-type: none"> • Dortmund (červená s bílým očkem) • Galway Bay (růžová) • Gloire de Dijon (hnědavě žlutá) • Golden Showers (zlatožlutá) • Guinée (tmavě červená) • Handel (krémová s růžovým okrajem) • Higfield (světle žlutá) • Leverkusen (světle žlutá) • Madame Alfred Carriere (bílá s nádechem růžové) • Maigold (bronzově žlutá) • Meg (růžová s meruňkovou bází) 	<ul style="list-style-type: none"> • Morning Jewel (růžová) • Rose Mantle (sytě růžová) • Royal Gold (sytě žlutá) • Schoolgirl (meruňkově žlutá) • Swan Lake (bílá s nádechem růžové) • White Cockade (bílá) • Zéphirine Drouhin (karmínově růžová) <p>Neurčené odrůdy pnoucích růží</p>
<p>Druhá skupina odrůd</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aloha (růžová) • Altissimo (červená) • Bantry Bay (růžová) 			<p>Je možné, že máte na zahradě pnoucí růži, která není v seznamu uvedena. Jestliže kvete hlavně na postranních výhonech, ošetřujte ji jako odrůdy náležející do první skupiny.</p>

Je řez pnoucí růže snadný?

Způsob řezu závisí na typu pnoucí růže. Pnoucí růže se obecně vyznačují trvalou nebo částečně trvalou kostrou větví a tvoří květy na jejich postranních výhonech. Tyto výhony se vyvíjejí na jaře a v létě a během stejného roku nesou květy. Podle způsobu řezu se typy pnoucích růží rozdělují do dvou hlavních skupin; příslušnost odrůd ke skupinám je uvedena dole.

Řez u čerstvě vysazených pnoucích růží

Prostokořennou rostlinu vysadte v době vegetačního klidu. Na jaře odřízněte odumřelé stonky, hlavně vrcholy stonků poškozené mrazem. Stonky připevněte k opěrné konstrukci tak, aby je vítr a déšť nemohl poškodit, ale aby se nezaškrcovaly. Po výsadbě ponechte stonky pnoucí růže bez seřiznutí (výjimkou jsou typy ramblerů, které se radikálně seřezávají). Na podzim odstraňte ostrými zahradnickými nůžkami uschlé květy.

Výběr odrůd

Pnoucí růže tvoří trvalou kostru větví a výhonků, které jsou připevněné k opěrné konstrukci. Proto je obtížné vysazenou odrůdu pnoucí růže za krátký čas odstranit a nahradit ji jinou odrůdou. Dbejte tedy, abyste vysadili správnou odrůdu. Je mnoho odrůd k výběru.

Řez u první skupiny odrůd

Vzrostlé růže řežte pozdě v zimě nebo brzy na jaře. Není třeba mnoho řezat, odstraňují se hlavně odumřelé větve a poškozené vrcholy výhonů. Postranní výhony, které nesly květy v předcházejícím roce, sestříhnete asi na 8 cm.

Řez u druhé skupiny odrůd

Narostlé růže řežte pozdě v zimě nebo brzy zjara. Je zapotřebí méně řezu než u první skupiny odrůd. Odstraňte suché dřevo a poškozené vrcholy výhonů. Postranní výhony neřežte.

Výsadba a řez u druhé skupiny

Růže náležející do druhé skupiny kvetou hlavně na druhotných postranních výhonech, které vyrůstají z dvouletých a starších větví. K této skupině patří:

- Moderní keřové růže s neopakovatelným kvetením – jediná hlavní vlna kvetení je uprostřed léta
- Růže mechová
- Většina růží damašských (*Rosa damascena*)
- *Rosa x alba* – typy
- *Rosa x centifolia* (růže stolistá) a její typy

Při výsadbě pravokořenné rostliny v době vegetačního klidu odřízněte poškozené kořeny a zkraťte nevyzrálé výhony. Během prvního roku vyřízněte v zimě všechny nemocné a slabé výhony.

1. Ve druhém roce pozdě v zimě nebo časně zjara seřízněte asi o jednu třetinu délky mladé výhony vyrůstající od báze rostliny. Postranní výhony seřízněte na 2-3 očka a nevhodně umístěné výhony odstraňte. Během následujícího léta se objeví květy na seříznutých postranních výhonech. Na podzim seřízněte vrcholy výhonů, které jsou obzvláště dlouhé.
2. V pozdní zimě a časně zjara, také v následujících letech, seřízněte o jednu třetinu délky nové výhony vyrůstající od úrovně půdy. Také sestříhňte postranní výhony květních výhonů na 2-3 očka od jejich báze a odstraňte několik málo starých výhonů, tak aby byl keř otevřený pro vzduch a světlo. Později – na podzim v téže sezóně – zastříhňte vrcholy nejdelších výhonů.

Výsadba a řez u třetí skupiny

Tyto růže – na rozdíl od růží ze druhé skupiny – kvetou opakovaně během léta až do podzimu.

Kvetou na výhonech vyrostlých v běžné sezóně, na postranních výhonech prvního a druhého řádu. Často vytvářejí dlouhé výhony od báze nebo výše na silných větvích. Do třetí skupiny patří:

- bujně rostoucí remontantní hybridy a čajohybridy
- mnohé moderní keřové růže – jiné než patří do druhé skupiny
- většina růží čínských

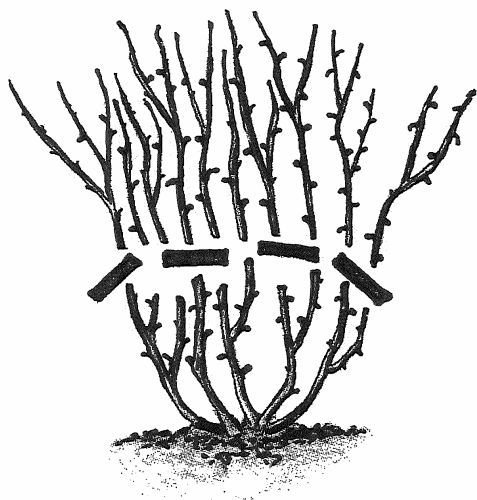
Při výsadbě pravokořenné rostliny v době vegetačního klidu odřízněte poškozené kořeny a nevyzrálé výhony zkraťte. Během prvního roku v zimě odřízněte tenké výhony.

1. V pozdní zimě nebo časně zjara seřízněte asi o jednu třetinu délky velmi dlouhé výhony, vyrostlé od báze rostliny. Na 2-3 očka sestříhňte postranní výhony na větvích, které kvetly v předcházející sezóně. Dále odstraňte slabé a tenké výhony.
2. Během léta keř kvete; pozdě v létě až brzy na podzim odstraňte odkvetlé květy. Pozdě na podzim seřízněte vrcholy dlouhých výhonů.
3. Pozdě v zimě nebo časně zjara následujícího roku – a v dalších letech – seřízněte asi o jednu třetinu délky dlouhé výhony, které vyrůstají od báze keře. Na 2-3 očka seřízněte postranní výhony, které kvetly v předcházejícím roce. Také odstraňte slabé a vytáhlé výhony. Pozdě v létě nebo časně na podzim odstraňte uschlé květy; pozdě na podzim seřízněte vrcholy dlouhých výhonů.

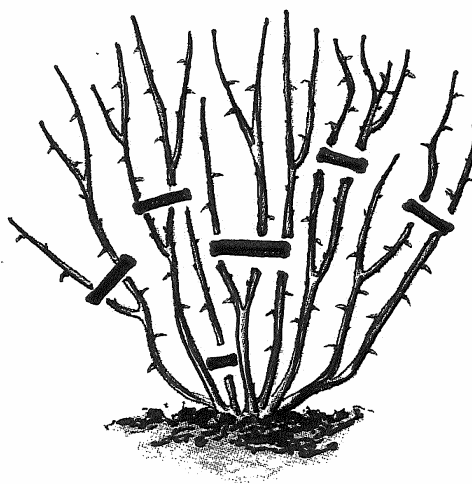
Řez růží

a) Záhonové a velkokvěté růže

Nejdříve vystříhejte slabé, poškozené a odumřelé větve. Podle velikosti a vzrůstu rostliny zachovejte 3 – 8 výhonů a zkraťte je na 4 – 6 oček, aby se nové větve mohly rovnoměrně vyvíjet.

Záhonové a velkokvěté růže a)

Keřové růže b)

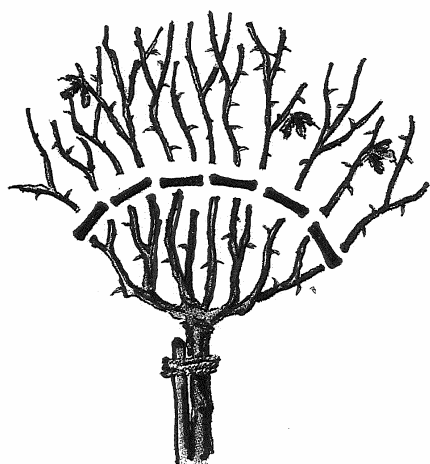
b) Keřové růže

Je rozdíl mezi opakovaně kvetoucími (remontujícími) a jednou za sezonu kvetoucími odrůdami. U první skupiny prosvětlete rostliny odstraněním starých větví, zbylé větve zkraťte na třetinu. Růže, které v létě kvetou jen jednou, na jaře nestříhejte, pouze je po odkvětu trochu prosvětlete.

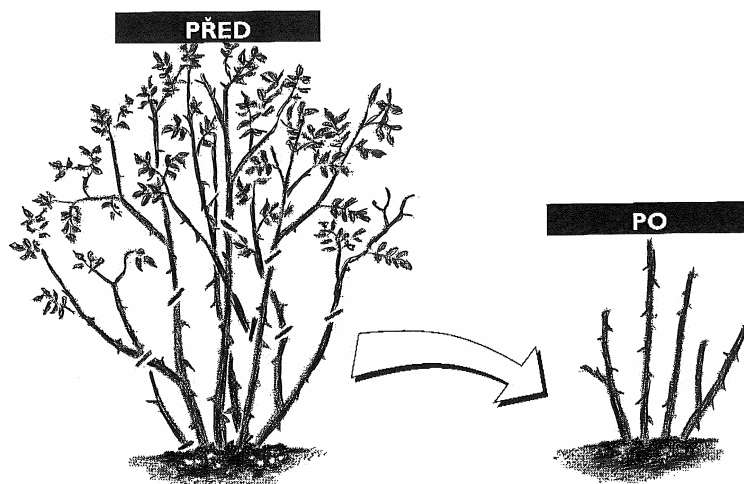
c) Stromkové růže

Na konci března důkladně vyřežte odumřelé a poškozené části rostliny a větve zkraťte na 3 -5 oček. Koruna si musí zachovat pravidelný tvar. Kaskádové růže pouze prosvětlete-

Stromkové růže c)

Miniaturní růže d)

d) Miniaturní růže

Vhodná doba k řezu je koncem zimy. Ve větrných oblastech se doporučuje seříznout vrcholy dlouhých stonků v pozdním podzimu, aby se zmenšila plocha vystavená nárazovému větru.

Nejdříve vyřežte nemocné a poškozené stonky, potom odstraňte tenké, vytáhlé výhony a silné výhony seřízněte asi o polovinu. Přesvědčete se, že střed keře nezahušťuje příliš mnoho stonků. U velmi malých odrůd se někdy lépe osvědčují ostré obyčejné nůžky než nůžky zahradnické.

Po řezu se zmenší velikost keře asi o polovinu. Všechny tenké a nemocné výhony jsou odstraněny, aby keř byl dobře provětráván.

Podle dostupných zdrojů sestavila J. Knížková

Řízkování růží

Při pohledu na kytici růží ve váze si lidé často říkají, že zrovna takové květy by chtěli mít na zahradě. Dají se ty z vázy **namnožit**? Někdy ano, ale spíše se to nepodaří. Růže se nejčastěji množí **očkováním**, což vyžaduje určité zkušenosti, pracovní dovednost a hlavně mít připravenou **podnož**. Mnoho let jsem se **řízkováním** růží ve větším měřítku zabýval, ovšem metoda se hodí jen **pro určité odrůdy**, a proto není ve školkařské praxi obecně rozšířena.

Bez problémů jdou řízkovat **růže miniaturní** (skalkové), **pokryvné** a mnohé růže **pnoucí**, hlavně ty s tenčími výhony. Ze záhonových růží se dají **uspokojivě** řízkovat ty, které mají **menší květy** - tedy **polyantky**, **polyantkahybrydy**, ale i **mnohé floribundy**. Horší to bude už s klasickými velkokvětými **čajohybrydy**. Také mezi jednotlivými sadovými a botanickými růžemi jsou velké rozdíly. Pokud jde o barvu, dá se říci, že hůře zakořeňují růže **žluté** a oranžové. Ovšem vždy to **závisí na odrůdě**, kterou musíme poznat - často přímo na jejím rodokmenu.

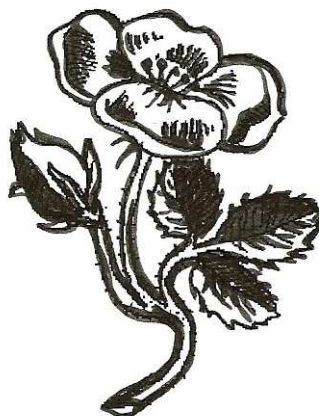
Je důležité kdy a jak vlastně řízkovat. V první řadě musí být růže **zdravé**. Na listech totiž se skrytě vyskytují **listové choroby** (jde v první řadě o černou skvrnitost), které propuknou teprve při zakořeňování. Jakmile **list opadne**, kořeny se již nevytvoří. Pokud tedy na zahradě zrovna nevedete chemickou válku, je třeba si pospíšet a řízkovat již v prvním možném termínu, což bývá **v červnu**.

Letorosty musí být **polodřevnaté**, což se trochu hůře poznává a vysvětluje. Je to přibližně v tom období kdy **poupě** na lodyze začíná ukazovat svou **barvu**. Květ a nedostatečně vyvinuté listy pod ním **odstraníme**. Potom zahradními nůžkami stříháme úseky s **jedním nebo dvěma listy** tak, že řez vedeme asi 5 mm nad řapíkem listu. Řízky by měly mít **délku asi 5 cm**, listovou plochu jim omezíme **na polovinu**. Řeznou plochu můžeme poprášit některým pudrovým stimulem, ale není to bezpodmínečně nutné.

Lidé často dávají řízky na záhon pod **zavařovací sklenici**. Není to moc vhodné, protože tam teplota velmi kolísá. Lepší bude větší, uzavřený, zastíněný prostor s vysokou vzdušnou vlhkostí, jako je třeba **pařeniště**. Řízky pícháme po řapík listu do půdy **nehnojené**, nejlepší je směs 3 dílů rašeliny s 1 dílem hrubšího písku nebo perlitu. Řízky se navzájem nesmí dotýkat. Kořeny by měly začít rašit do **čtyřech týdnů**, tak poznáme, že jsme byli úspěšní, ale s rostlinkami pochopitelně raději nehýbáme. Prospějeme jim **přihnojením** slabším roztokem plného hnojiva.

Důležité je, jak je dál pěstovat. První zimu je nejlépe přečkat ještě **na chráněném místě**, třeba v tom samém pařeništi. Zjara sazeničky vysadíme ven do kvalitní zahradní půdy a to **hlouběji**, než byly předtím. V řádcích je vysazujeme na **15 cm** od sebe, řádky si uděláme tak, abychom je mohli pohodlně okopávat. Výhony je dobré **zaštípnout**. U vzrůstných odrůd máme pěkné sazenice 1. třídy (tedy se třemi výhony) **již na podzim**. Jinak je na zimu přihrneme a počkáme ještě jeden rok.

RNDr. Jiří Žlebčík, VÚKOZ Průhonice

KLUBOVÝ ŽIVOT

Sekce Krásná zahrada

Skončil zimní běh kurzu "Krásná zahrada" 2008/09

Už je tady zase předjaří, a tak musíme ve stručnosti zhodnotit, co jsme slyšeli na přednáškách „Krásné zahrady“.

Listopad - přednášel nám dr. Žlebčík zajímavé výňatky z jeho přednášek "Rozhlasová poradna". Je nutné zmínit, že pan doktor pro nás vždy ochotně udělal přednášku, když bylo potřeba.

Odpoledne byla přednáška Ing. Knapa na téma "Jehličnany a orkány" o nových formách smrku pichlavého, které jsou menší a odolnější vůči vichřicím a vhodné do okrasných zahrad.

Prosinec - namísto přednášky Ing. arch. Halíka nám přednášel pan Ullmann o rekonstrukci skleníků Botanické zahrady na Slupi.

Odpoledne přednášel dr. Pavel Sekerka z Botanické zahrady v Tróji o kontrastech čínské přírody.

Leden - byla přednáška paní Pomněny Pazderkové o trvalkách našich zahrad na jaře a počátkem léta.

Odpoledne Ing. Otto Stupka, náš člen a horolezec, zajímavě vyprávěl o květeně Vysokých Tater a o zřizování skalek v zahradě.

Únor - dozvěděli jsme se od Ing. Jar. Roda CSc. o chorobách rostlin, jejich škůdcích a jak proti nim bojovat.

Odpoledne nám Ing. arch. Šonský velmi poutavě přednášel o tvorbě moderních zahrad.

Březen - PhDr. Marie Hruškové přednášela na téma "Stromy a lidé", s krátkou ukázkou z TV seriálu "Paměť stromů", na jehož tvorbě se spolupodílela.

Odpoledne jsme vyslechli zajímavou přednášku Ing. Huleho o historii rybníků třeboňské pánve, o tehdejších stavitelích a jejich technických pomůckách i o zeleni kolem rybníčních hrází.

Někteří z přednášejících přinesli na ukázkou i na prodej svoje knihy, jako Ing. Rod CSc., Ing. Šonský, Dr. Hrušková a Ing. Hule. Posledně citovaný se projevil nejen jako vodohospodář, ale i jako spisovatel knih z historie rybníkářství, básník a ochránce přírody.

Po některých přednáškách bylo tolik dotazů, že se hlavně odpolední programy značně protáhly.

Také bych chtěl poděkovat zejména "přespolním" členům Hortiklubu za věrnost, neboť po mnoho let dojíždějí na "Krásnou zahradu" např. až z

Třebíče, Opatovic, Rokycanska, Kutnohorska a Benešovska.

Rádi bychom vám zase připravili zajímavá témata na příští zimní běh přednášek 2009/10. Držte nám palce a máte-li sami nějaké náměty, prosím sdělte nám je.

Pavel Šulda předseda Hortiklubu

Zápis z jarního setkání členů Hortiklubu dne 21. 3. 08

Vzhledem k termínu uzávěrky časopisu si jej přečtete v našem podzimním vydání.

Sekce aranžování

Letošní únorové aranžování se neuskutečnilo, lektorka Míša těsně před naším termínem onemocněla. Snad jsme o této změně včas všechny informovali a pokud přesto někdo přišel zbytečně, omlouvám se.

Jiřina Heřmánková

Výstava v Lysé nad Labem

Výbor Hortiklubu oznamuje, že přípravné práce s umístěním exponátů budou probíhat ve dnech 14. až 15.4., samotná výstava se pro návštěvníky otevře
ve dnech 16. až 19. 4. 2009.

Děkujeme všem, kteří již na organizaci výstavy pracují, i za veškerou další pomoc při přípravě akce i nabídku exponátů k prezentaci. Vaše aktivita je vítána.

Za výbor Helena Sýkorová

Zájezdová sekce

Pojedte s námi na Plzeňsko!

Navštívíme zahradnictví pana Skalky ve Zbiroze - Františkově, hrady Žebrák a Točnick, zahrady pana Stupky ve Třenici u Cerhovic. Poobědváme v restauraci Sladovna v Mýtě u Rokycan a budeme pokračovat prohlídkou zahrady pana Fajfrlíka v Kamenci u Radnic. Zvěřejšené psezení bude v zahradě přítele ing. Stupky v Cheznovicích s bohatou nabídkou prodeje rostlin.

Odjezd 13. 6. 2009 v 6.45 hod. od hotelu Opera na Těšnově,
návrat do 19.00 hod.

Cena zájezdu 350 Kč

Přihlášky u Jaroslavy Řehákové tel. 603 268 023, 226210164
po 19,00 hod. tel. 222729979 po, út, čt, 7.00 až 13.00hod.

Pozvánky
CHYSTÁME SE NA
KVĚTINOVÉ CESTY

JEŠTĚ SE LZE PŘIHLÁSIT !!!

Anglické zahrady

Charakter zájezdu: studijní, hvězdicový

Termín: 25. 04. - 03. 05. 2009

Program:

1. den - sobota: Odjezd 12.00 Hradec Králové, nádraží ČD
13.00 Poděbrady, nádraží ČD
14:30 Praha, metro Zličín
16:00 Plzeň, autobusové nádraží

2. den - neděle :

V ranních hodinách plavba přes kanál La Mance, zastávka v Doveru.

11:00 Zámek Sissinghurst- světově proslulá zahrada anglické spisovatelky Vity Sackville-West a jejího manžela Harolda Nicolsona. Zahrada Sissinghurst je katedrála zahradní architektury. Vstupné.

Odpoledne Denmans Garden světově proslulého zahradního architekta Johna Brookse, příkladné ukázky toho, jak její tvůrce dokázal využít i poměrně malý prostor pro ztvárnění představ o výjimečné zahradě. Vstupné.

Ubytování v Milford on Sea, dokonale zařízené chatky pro 4 - 5 osob./ 2x ložnice, obývací pokoj, koupelna se sprchou nebo vanou, vybavená kuchyně, topení.

3. den - pondělí:

Odjezd do Stourhead. Stourhead je další perla zahrad Anglie. Tento rozsáhlý park je považován za prototyp anglické zahradní architektury. Vstupné.

Cestou zpět zastávka v Salisbury Plain, návštěva mýtického Stonehenge.

Město Salisbury - prohlídka slavné katedrály, uchovává vzácnou listinu svobod- Magna Charta z roku 1215.

4. den - úterý:

Odjezd do Buckler's Hard při ústí řeky Beaulieu. pitoreskní vesničky a muzea z konce 18. století,

Prohlídka místa, kde byla postavena vlajková loď Agamemnon admirála Nelsona.

Plavba lodí po stejnojmenné řece. Levý břeh řeky tvoří jedna z nejuznávanějších zahrad na světě, zahrada EXBURY, tu na téměř 200 hektarech založil Lionel de Rothschild. Světově proslulá je především bohatá sbírka rododendronů, azalek a kamélií. Vstupné.

5. den - středa:

Odjezd do Sir Harold Hillier Garden, rozsáhlý park se sbírkou vzácných dřevin a působivou architekturou jižní Anglie. Cestou zpět návštěva historického města Winchester.

6. den - čtvrtek:

Zahrada WHISLEY. Patří společnosti British Horticultural Society a tvoří rozsáhlý

komplex s bohatými sbírkami dřevin a okrasných keřů. Vstupné.

7. den - pátek:

program bude dodatečně stanoven

8. den - sobota:

Odjezd do Královské botanické zahrady KEW GARDEN v Londýně. Pozdě odpoledne odjezd do Doveru. Plavba přes Kanál.

9. den - neděle:

Příjezd po trase okolo poledne.

CENA: 11 250 Kč (při počtu účastníků do 30 osob)

10 250 Kč (při počtu účastníků nad 30 osob)

Cena dále obsahuje: dálniční poplatky, transport přes Kanál, ubytování v komfortních chatách s možností vlastního vaření, pojištění léčebných výloh, pojištění proti úpadku CK, průvodce.

Vstupné není zahrnuto v ceně zájezdu.

Poznámka: Změna programu vyhrazena.

Vzhledem k rozsáhlosti jednotlivých zahrad i výši vstupného využijeme náš čas maximálně k prohlídkám zahrad, tzn. po celou jejich otevírací dobu.

Termín zájezdu je načasován do období květu rododendronů a azalek, které budou pro účastníky zájezdu hlavním magnetem především v EXBURY a SIR HAROLD HILLIER GARDEN.

Na shledanou se těší Váš průvodce Pavel Hejda

CK Květinové cesty

Pavel Hejda Turkova 1346

504 01Nový Bydžov

tel.: 739 990 443

email: <mailto:kvetinove.cesty@gmail.com>

Za Hortiklub: Jaroslava Řeháková

Dovolujeme si Vás pozvat do **Průhonického parku**

na přednášku Martina Hajmana
Botanická zahrada za polárním kruhem
o pestré horské květeně v norském Tromsø

Ve středu 1. dubna 2009 v 17,00 hodin

V návštěvnickém centru Průhonického parku

Přijďte na procházku

do dendrologické zahrady s Ing. Žlebčíkem dne 12. 5. ve 14 hodin. Sraz je u vchodu do dendrologické zahrady v Průhonicích.

Z kroniky Hortiklubu

Výstavy p. Míši Lorkové – Kolářové se konaly obvykle před Vánocemi a na jaře v hotelu Diplomat a později i v hotelu Troja. Její dekorace působily vždy impulzivně a krásně a nastartovaly atmosféru plnou nápadů a chuti k uskutečnění jejích realizací.

To se projevilo u příležitosti 2. výročí naší výstavy Narcis 2006 v Lysé n. L. Tentokrát jsme měli větší prostor v hale, a tím dostaly všechny exponáty své místo. Estetickou hodnotu expozice výrazně zvýšily kromě narcisového aranžmá př. Heřmánkové i dřevěné sochy od M. Sýkory. Manželé Pečenkovi vždy sklízí zasloužený obdiv návštěvníků se svými pokojovými květinami, jako např. blahořeň /Cleodendron/, lopatkovec a užovník. Př. Melicharová zase se svými rozkvetlými malými bonsajemi, nechybějí ani fialky př. Skřivánkové. Za touto naší výstavou se skrývá obětavá příprava M. Tvrdkové a p. Veleby.

Mnoho našich členů, kteří mají zájem o jarní květenu, speciálně o alpinky se sešlo v květnu v Průhonicích na vycházce parkem, kterou připravil pracovník průhonického parku p. Hajman.

Následující naše dva jarně-letní zájezdy pečlivě naplánované př. J. Řehákovou směřovaly na sever a jih za poznáním krásných zahrad, ale i kulturních památek.

V druhém květnovém týdnu jsme navštívili Děčínsko se zastávkou na renesančním zámku Benešov n. Ploučnicí. Zájem o zahrady, arboreta i nákupy rostlin užitečně doplňuje i návštěva některého ze zámků, který je při cestě. Benešovský zámecký areál právem náleží k nejpozoruhodnějším příkladům renesanční architektury v Čechách.

V historické atriové zahradě Okresního musea Děčín se tradičně konají ve spolupráci s Klubem Primula Děčín výstava skalniček a okrasných dřevin. Měli jsme možnost v osadě Růžová navštívit p. Ženkovou předsedkyni Klubu Primula a p. Štětkovou, citlivou a vnímavou uřednici, j ak sama o sobě tvrdí. Dle jejího krásného vyprávění mají návštěvníci zájem úplně o všechno, nejen o skalničky a dřeviny, vždyť každá z květin i ta nejprostší má v přírodě své místo a je jen na nás, s jakou citlivostí a výběrem rostlin dokážeme své zahrady zkrášlit.

V posledním květnovém týdnu jsme navštívili Jižní Čechy, nejprve překrásnou zahradu pana Plocara ve Švihově a potom vlastní hrad Švihov.

U manželů Skalských v Újezdě nad Mží byla architektura jejich zahrady založena nikoliv na vodních příkopech jako švihovský hrad, ale na nápaditě umístěných překrásných kamenech nalezených v okolí.

Závěrem jsme měli posezení na zahradě př. ing. Stupky, které nás nezklamalo v ničem, zahrada, hlavně skalka rozkvetlá v plné kráse, bohatý sortiment rostlin určených k nákupu a samozřejmě výborné občerstvení paní Stupkové.

Helena Pavlíková

KONTAKTY

Zahrada je srdeční záležitost

Dům&zahrada U kovárný v Českém ráji je na prodej

Zahrada založená ve spolupráci s HORTIKLUBEM a Ing. Janem Tykačem
Klášteř Hradiště nad Jizerou / Mnichovo Hradiště / Český ráj

Vážený přítel krásných zahrad,
Posílám Vám jarní pozdrav z Českého ráje. Především pak ze ZAHRADY U KOVÁRNÝ, kterou založila má sestra a členka Hortiklubu,
Má sestra, Ing. Alena Křížová se v osmdesátých letech zúčastnila kurzu Architektem vlastní zahrady a **ve spolupráci s Ing. Tykačem** založila **okrasnou zahradu** v Klášteři Hradišti nad Jizerou, **v ojedinělé lokalitě** - v údolí u soutoku potoka Zábrdky a řeky Jizery. Zahrada je součástí areálu u domu **U KOVÁRNÝ**, který patřil několika generacím naší rodiny (postavil jej pradědeček kovář).

Nedávno naše rodina dospěla, po velmi dlouhém rozmyšlení, k nelehkému rozhodnutí - dům a rozsáhlou zahradu prodat.

Jak si jistě dovedete představit, jedná se o srdeční záležitost a velmi rádi bychom areál předali do rukou lidí, kteří mají pro krásu krajiny a zahrady cit.

Zahrada U KOVÁRNÝ je jedinečná tím, že je částečně situována ve svahu (její součástí je malé údolí) a je členěna do několika částí - vstupní část, užitková zahrada, okrasná zahrada (je založená převážně v letech 1979 - 85 a je v ní řada vzrostlých vzácných dřevin), starší ovocný sad (je třeba prořezat).

Terén umožňuje dotvoření / založení nové okrasné zahrady. Součástí zahrady je místní potok

Dům a zahradu se chystáme v nastávající jarní sezoně inzerovat prostřednictvím realitních kanceláří, ale pokud to bude možné, rádi bychom Vaším prostřednictvím nejdříve oslovili skupinu lidí, kterým může dům a zahrada U kovárný přinést potěšení a radost
V případě zájmu Vám můžeme poslat fotografie a podrobnější informace

**Děkuji i za předání dopisu do správných rukou
a přeji Vám rok 2009 plný radosti**

Iveta Kučerová s rodinou
Dům U KOVÁRNÝ
Klášteř Hradiště nad Jizerou 148
Tel. 603 152 194

iveta.kucerova@centrum.cz

Uzávěrka Zpravodaje č. 115 je 25. 9. 2009